

ఆర్ధవంలలో స్వర్ణ ద్వారక

మూలంలో కాలయవన నారద సంవాదం
కానరాదు. జరాసంధుని చివరి- 18వ దాడికి
ముందు 'నారద ప్రీషితో వీరో యవనో
ప్రత్యర్థత్యేత'- నారదుడు పంపిన యవన
వీరుడు కనిపించాడని మాత్రమే ఉంది. కాని,
తెలుగులో- యవనుడు కోరగా నారద
ముని గావించిన మారజనకుని, యదువీరుని
సింగారపు స్వరూప స్వభావ వర్ణన
లమాత్యుని ఇంపసలారే- లందమైన
పెంపుదలగా వెలుగు చూసింది.
జగత్కల్యాణ కారకుడైన కలహస్తీయుడు
నారదుడు కాలయవనునితో..

సీ॥ 'నీల జీమూత సన్నిభ శరీరము వాడు,
తామరసాభ నేత్రముల వాడు।
పూర్ణిందు బింబము బోలెడి మోము వా,
దున్నత దీర్ఘ బాహువుల వాడు।
శ్రీవత్స లాంఛనాంబిత మహోరము వాడు,
కౌస్తుభ మణి పదకంఠము వాడు।
శ్రీకర పీత కౌశేయ చేలము వాడు,
మకర కుండల దీప్తి మలయు వాడు।
తే॥ రాజ! ఇంతింత వాడనరాని వాడు
మెఱసి చిక్కుల నెల్లను నెల్లయు వాడు
తెలిసి యే వేలంబైన దిరుగు వాడు
పట్టు నేర్చిన తాని లోబడని వాడు'...

'యవనేశ్వరా! ఆ భువనేశ్వరుడు నీల మేఘశ్యాముడు. నాశిక- కమలాల వంటి కన్నులు కలవాడు. పూర్వచంద్రుని వంటి మోము వాడు. ఆజ్ఞానబాహువు. శ్రీవత్సమనే పుట్టుమచ్చతో చూపట్టు (క నిమిందు) విశాలమైన వక్షస్థలం కలవాడు. కంఠంలో కౌస్తుభమణి కాంతులీనుతూ ఉంటుంది. సంవత్సరమైన పసుపు పచ్చని పట్టు పుట్టాలు ఆకట్టుకుంటాయి. చెవులలో మకర కుండలాల వెలుపు (అందం)గా కరము (మిక్కిలి) వెలుగుతుంటాయి. ఇంతవాడు, అంతవాడని ఎంతవాడైనా కొంతైనా చెప్పినా అంత పోకడలతో అంతునిక్కని వాడు. తాను వెలుగుతూ అన్ని దిక్కులను వెలుగుతో నింపువాడు. త్రికారా బాధ్యుడు- అన్ని వేళలలో అంతటా వర్ధిండు- వనిమన సర్వవ్యాపకుడు. పట్టు నేర్చిన వానికే కాని లోప డని- పట్టుబడని, లోగన్నా తెలియని వాడు'.

శుకముని- అవసీపతి! నారదముని ఇలా కృష్ణుని రూపురేఖలు వర్ణించగా విని యవనుడు- 'ముని పుంగవా! యాదపుడనగా ఎంతవాడు? ప్రళయాంతకుడైనా తల ఒగ్గక నన్నెదిరిస్తే కడనంలో అతనిని నా నిశితమైన అస్త్రాల ఆగ్నిమంటలలో బుగ్గి చేస్తా' అని నారదునితో వీరోత్తరాలడి, మూడు కోట్ల మేల్చు (మలేశ్వర)లే- మల మును అంతిమం మేల్చులు. వీరులను కూర్చుకొని మధురాపురిని ముట్టడించాడు. అది కని (చూచి) అనిరుద్ధుడు (ఎన్నని చేతనూ అగ్గించబడని) కృష్ణుడు బలరామునితో ఇలాగని ఆలోచించాడు... 'అన్నా! కాలయవనుడు ఆకాలాలో నగరాన్ని ఆక్రమించాడు. ఈ రోజు, రేపే మగధ రాజు కూడ మనస్తా దిడి చేయవచ్చు. కాలయవనే జరాసంధులిద్దరూ చాలా గడ్డరులు- గర్భపోతులు. వారు పురానికే ఇరువైపులా చేరి పోరు నలుపుతారు. మనం

శక్తి కొలది ఒకటిని డీకొంటే, మరోకడు నందు చూసుకొని మన బంధువులందరినీ పట్టి చంపవచ్చు లేదా పట్టుకుపోయి చెర బిట్ట వచ్చు. జరాసంధుని చూత్రము అతిక్రూరం. కనుక, పోరుకు వీలుగాని తీరుగా దుర్గమ (చౌరరాని) ప్రదేశంలో ఒక దుర్గం- కోట కట్టించుకొని, అందులో మన వారందరినీ చేర్చుదాము.' ఇలా పరామర్శించి మూలం సాగరుని ఆడిగి పశ్చిమ వారిది (స ముద్రం) మధ్యలో పన్నెండు అడుదల (8 లేదా 10 మైళ్ల దూరం) పొడవు, అంతే వెడల్పు గల దుర్గము ప్రదేశాన్ని సంపాదించి, మధ్యలో దేవశిల్ప విశ్వకర్మచే ఒక అపురూపమైన పురం నిర్మించుకొన్నాడు. ఆ నగరం వరుణుని శ్రద్ధాపతి. ఇంద్రుని అమరావతి. కుబేరుని అలకాపురి, యముని నందుమనీ నగరాల కంటే, ఇంకా బ్రహ్మదేవుని సత్యలోకం కంటే సుదృఢమైనది. అదే ద్వారకా నగరం- నిరంజనుని నిశ్చల నివాసం. పరమాత్ముని పరంధామం. నవద్యూలలు కలిగి ఉన్న మానవ దేహమే సాధన దామము, మోక్ష ద్వారమూ అయిన ద్వారక. విశేషంగా, శిరస్సుపై ఉన్న దశమ రంధ్రం బ్రహ్మరంధ్రం. అదే బ్రహ్మ ప్రవేశ ద్వారం. ఆ ద్వారం కలిగినదే ద్వారవతి- ద్వారక! శ్రీకృష్ణావతార లీలా ప్రారంభ స్థలి ప్రజ భూమి- గోకుల బృందావనం. లీలా నందవన- సమావన స్థలి కుశస్థలి- ద్వారక. 'దుర్భధో దుర్భధా దుర్గో దురావాసో దురాంభా' (విష్ణు సహస్ర నామం)- దుర్భధమూ, దుర్భధమూ అయిన దుర్భధే ద్వారక! సాగర మధ్యంలో దుర్గం. అందున సర్వాశ్చర్యకరమైన నగరం. అర్జునం (సముద్రం)లో స్వర్ణద్వారక. సృష్టిలోని వాస్తుకళ, విజ్ఞాన ప్రజ్ఞానానికి పరాశ్రావ్!

క॥ 'శ్రీకరములు జన హృదయ వ శీకరములు మందపవన శీర్ష మహాంభ శ్రీకరములు హంస విహం గాకరములు నగల కులయభాజకరములే'

ఆ ద్వారకాపురిలోని సరస్సులు కలువలు, కమలాల శోభతో కళకళాడుతుంటాయి. అవి పురజనుల హృదయాలను వశీకరించుకొని పరవశింపజేస్తాయి. పిల్లగాలులలే చెదరగొట్టి బడుచున్న చల్లని నీటి తుండరల జల్లులతో విలసిల్లుతూ, కలహంస, సారస (బెగ్గురు) మొదలైన విహంగా (పక్షు)ల విహారాలకు నిలయాల్సి ఉల్లములను ఉల్లనింప- రంజిల్లి చేస్తుంటాయి.' ఇది మొదలు ఇక ముందటి 'కంద సవకము' నందు- తొమ్మిది కంద పద్యాలలో ముకుందుని ద్వారకా నగర అందచందాలను, అద్యాత్మ సంపదలను కవి చందరుడు పోతన సుందరంగా పొందుపరచాడు.

క॥ 'ఆ వీటి నుండు వాలకి భావించగ లేవు క్రుత్తిపానాదులు త ద్ధోంబ కృపావశమున దేవ ప్రతిపానులగురు దీపింతులంలే'

ఆ ద్వారకలోని ప్రజలకు క్రుత్తిపానలు- ఆకలిదప్పులు ఉండవు. కృపారంపం పైన చల్లని వాని- కృష్ణుని చల్లని చూపులతో వారిల్లరా దేవతలతో సమానంగా తేజవిల్లుతూ ఉంటారు.

సీ॥ 'అసక్తి కృష్ణ ముఖావలోకనమంద, హరిపాద సేవన మంద చింత! వెఱపు నారాయణ విముఖ కార్యములంద, అవశ్యము విష్ణుభక్తియంద! బాహ్య నిరతి చల్లీ పద్మ్య సంస్కతులంద, పక్షపాతము శార్దూ భక్తియంద! లేమి గోవిందాన్ని లీలా చరణ మంద, శ్రమము గోవింద పూజనములంద! తే॥ బంధ మహ్యంతర మన్య పథములంద జ్వరము మాధవ విరహిత క్షణములంద

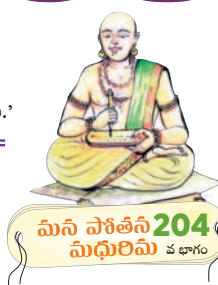
మధ్యరము తీసి శైవకర్మమతములంద నరవరోక్షమ! వినుము తన్నాగురులకు.'

శుకుడు.. 'పరీక్షిప్తహరాణా! ద్వారకా వాసులకు వాసుదేవుని వదనార వింద సుదర్శన మందే ద్వాన (ద్వానం). యాదవ శిరోరత్నం- మాదపుని పదారవింద సేవ యందే వారి యావ (అసక్తి). పరమాత్ము ప్రతికూలమైన కృతులు- పనులంటినే వారికి అతిభయం. దానవాం- అనురాంత కుని అసలైన భక్తియందే వారికి పారవశ్యం- వెరపులేని మైమరపు. శ్రీకృష్ణుని పద్యాలతో- స్తోత్రాలతో శ్రీరంజ సమయంలో వారి కళ్లలో ఆనందబాష్పాలు పరపళ్ల తొక్కుతాయి తన్ను. వారు లోకికమైన మర దేనికి కన్నీళ్లు పెట్టరు. కైటభారి శౌర- కృష్ణుని భక్తుల యందే వారికి ఆవాస్- భూరిగా గౌరవాధీనాలు. దైవే తర- సాంసారిక కార్యాలలో తన్ను. దైవ- భూరిగా కృష్ణుని కార్యాలలో తేమిడి- లోటు, దానిద్వారా రానివ్వరు. వారి శ్రమ అంతా ఉరుక్రముని- కృష్ణుని పూజనపదంలోనే. దామోదరుని దరి- సమీపానికి చేర్చలేని చెడు మార్గాలే వారికి చెర- బంధం. మాదపుని క్షణకాల వియోగం కూడా వారికి జ్వరం- తీవ్ర సంతాప కారణం. పురుషోత్తముని పరివర్తలు- సేవలు చేయడంలోనే వారికి పట్టుదల.' మన మనోబుద్ధులు, మన దైనందిన ఆచార వ్యవహారాలా ఇలా ఉంటే, మనం ద్వారకలో దామోదరుని సన్నిధిలో ఉన్నట్లే! పోతన గారి పై సాదేస సన పద్ధ్యం ఆయన నిర్మిత ప్రళాక ధైనిక 'చారుచర్యకు తీరుగా- చక్కగా అద్దం పడుతుంది.

మధురానాథుడు శ్రీహరికి మహేంద్రుడు పారిజాత వృక్షాన్ని, 'సుదర్శు' అను దేవసభను కాసుకగా ఇచ్చాడు. కృష్ణుడు తన యోగశక్తిచే మధురా నగర ప్రజలందరినీ ద్వారకకు చేర్చాడు. అనంతరం అన్నగారి అనుమతితో 'సర్వప్రహరణాయుధా' (పరమాత్మ అస్థ శస్త్రాలకు మితి లేదు. ప్రహరించే- దెబ్బతీసి అన్ని వస్తువులు ఆయనకు ఆయుధాలు!) అవ్యుతుడు నిరాయుధుడై నగరం వెలువడి తనకు ఎదురుగా రావడం కాలయవనుడు చూచాడు.

కం॥ 'విభులగు బ్రహ్మ ప్రముఖుల కభిముఖుడై నడవకుడు నట్టి గూఢాధ్యం దిభిరాజు గుమి మెత్తగ నభిముఖుడై నడిచి గాలయవనున కధిపా!'

శుకుడు- రాజా! బ్రహ్మదేవతలకు కూడా అభిముఖం- ఎదురుగా నడవని, అనంత కల్యాణ గుణ సంపన్నుడైన నారాయణుడు ఇభరాజ- కరరాజ నడక వంటి నడకతో కాలయవ నునికి ఎదురుగా నడిచాడు. మూలంలో 'దురాపమపి యోగినాం' (యోగులకు కూడా దుర్బధుడు) అని మాత్రమే ఉన్న మాటని పై కందంలో మన అమాత్యుడు పోతన్న, తన కవన చేతన కన్న విధంగా తేనె ఊటగా ఇలా తల పరచాడు. నారదుడు సూచించిన సారసాక్షుడు (పద్మనేత్రుడు) సోముని వంటి మోములగు రామానుజుడు హేరుడు వీడే అని నిర్ధారించుకొని కాలయవనుడు మిక్కిలి కావరం (మదం)తో, ఆలంబం- అనాదరం చేస్తూ వ్యాల (కోయి) మధ్యనుని పట్టుకోవాలని మిడిసిపడ్డాడు. ఇలా తనను పట్టడానికై యవనుడు రాగా నవకంజ లోచనుడు, నందుపట్టి కేళవుడు పట్టుపడకుండా దిక్కులు పిక్కటిల్లేటట్లుగా ముని మిక్కిలి పడిగా పరుగిత్తనాగాడు. (సశేషం)

జిందగీ

చంద్రశేఖర

సమస్త తెలంగాణ హైదరాబాద్

సోమవారం 12 మే 2025

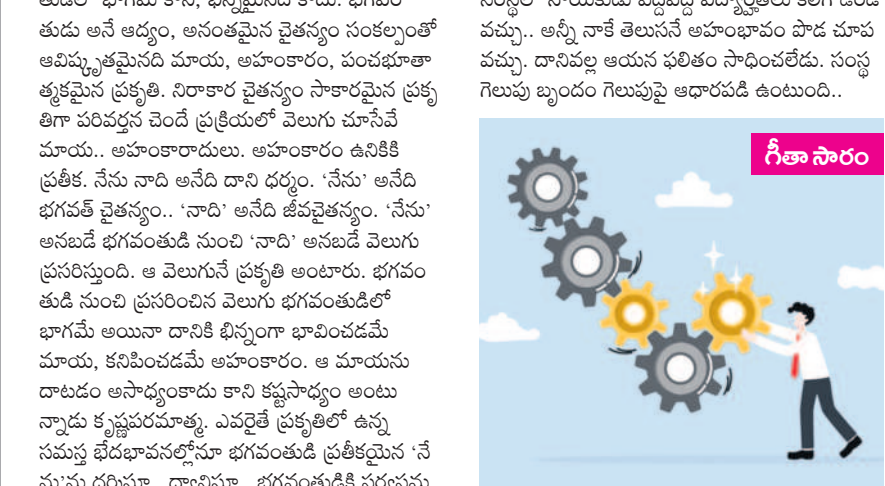
www.ntnews.com

8

మాయను అధిగమిస్తేనే..

దైవీహ్యాపా గుణమయూ మమమాయా దురత్తయూ! మామేవయే ప్రపద్యంతే మాయామేతాం తరంతి తే॥
(భగవద్గీత 7-14)
'అర్జునా! నా మాయ త్రిగుణాత్మకమైనది, అలోకికమైనది. సాధారణంగా దానిని అధిగమించడం సాధ్యం కానిది. అయినా ఎవరైతే నిరంతరం నన్నే ద్యానిస్తారో వారు ఆ మాయను అధిగమించి జననమరణ చక్రబంధనాల నుంచి తరించగలరు' అంటున్నాడు కృష్ణుడు.

సత్యరజస్సమో గుణాలు అనే మూడు దారాలతో అల్లి నది ఈ ప్రకృతి. అయితే ఆ ప్రకృతి భగవంతుడితో భాగమవుతుందా? ఎలాగైతే సూర్యుడి నుంచి వచ్చిన సూర్యరశ్మి సూర్యుడి నుంచి వేరుకాదో.. అలాగే భగవంతుడి నుంచి ఆవిష్కృతమైన ప్రకృతి కూడా భగవంతుడితో భాగమే కాని, భిన్నమైనది కాదు. భగవంతుడు అనే ఆద్యం, అనంతమైన చైతన్యం సంకల్పంతో ఆవిష్కృతమైనది మాయ, అహంకారం, పంచభూతాత్మకమైన ప్రకృతి. నిరాకార చైతన్యం సాకారమైన ప్రకృతిగా పరివర్తన చెందే ప్రక్రియలో వెలుగు చూసే మాయ.. అహంకారాలు. అహంకారం ఉనికికి ప్రతీక. నేను నాది అనేది దాని ధర్మం. 'నేను' అనేది భగవత్ చైతన్యం.. 'నాది' అనేది తపచైతన్యం. 'నేను' అనబడే భగవంతుడి నుంచి 'నాది' అనబడే వెలుగు ప్రసరిస్తుంది. ఆ వెలుగునే ప్రకృతి అంటారు. భగవంతుడి నుంచి ప్రసరించిన వెలుగు భగవంతుడిలో భాగమే అయినా దానికి భిన్నంగా భావించడమే మాయ, కనిపించడమే అహంకారం. ఆ మాయను దాటుట అసాధ్యంగాయి కాని కష్టసాధ్యం అయిన న్నాడు కృష్ణపరమాత్మ. ఎవరైతే ప్రకృతిలో ఉన్న సమస్త భేదభావనల్లోనూ భగవంతుడి ప్రతికేయం 'నేను'ను దర్శిస్తూ.. ద్యానిస్తూ.. భగవంతుడికి సర్వసమర్పణ భావనతో తననుతాను సమర్పించుకుంటారో వారికి మాయను అధిగమించడం సాధ్యపడుతుంది.

సంస్కన భగవంతుడు అనుకుంటే.. సంస్కన ఆశ్రయించి వెలుగు చూసే.. మాయ, అహంభావం, ప్రకృతులు. అహంభావం ఉత్కృత్తిగా, ఉద్వోగులు, సరభూదారులు, అహంభావం అహంభావాదులు మాయగా చెప్పవచ్చు. సంస్క ఉంటేనే యాజమాన్యం, ఉద్వోగులు, సరభూదారులు, కొనుగోలుదారులకు ఉనికి. సంస్క వెలుగు వాటన్నిటినీ ప్రకాశింపజేస్తుంది. సూర్యుడు లేకపోతే సూర్యరశ్మి లేనట్లే సంస్క లేకపోతే వాటికి ఉనికి లేదు, వెలుగు లేదు. సంస్కలో ఒకరు ఉత్తమ ఫలితాలను సాధించవచ్చు.. అంతటిదా తాన 'నేనే' అనుకుంటే అది భ్రమ మాత్రమే. అదే అహంభావాన్ని పెంచుతుంది. భ్రమ మాయ అనే మునుగును కప్పివేస్తుంది. అహంభావ పూరిత నిర్ధయాలు పక్షపాత దృష్టికి ఆశ్రయమిస్తాయి. అహం

శ్రేయోభిలాషి

ఒక ఇంజనీరింగ్ విద్యార్థికి క్యాంపస్ సెలక్షన్లో మంచి ప్యాకేజీతో ఉద్వోగం లభించింది. అప్పటివరకు అంత భారీ ప్యాకేజీ వచ్చిన వారు అతని బంధుమిత్రులలో ఎవ్వరూ లేరు. ఆ విషయాన్ని అందరితో పంచుకోవాలని హాస్టల్ నుంచి గ్రామంలోకి ఇంటికి బయలుదేరాడు. వెళ్తూ వెళ్తూ స్నేహితు కూడా తీసుకుని వెళ్లాడు. అతని తల్లిదండ్రులు రైతులు. కొడుక్కు ఉద్వోగం వచ్చిందన్న వార్త విని వాళ్లు ఎంతో సంతోషించారు. తల్లి కొన్ని స్నేహితు కొడుకు చేతికి ఇచ్చి ఊళ్లో బంధుమిత్రులకు పంచి ఉద్వోగ విషయం చెప్పి రమ్మంది. ఎగురుకుంటూ ఊళ్లోకి నడిచాడు. అమ్మ చెప్పినట్లే సన్నిహితులను కలిసి విషయం చెప్పి స్నేహితు పంపాడు. ఇంటికి వచ్చేలోగా బాగా పొద్దుపోయింది. తిన్నామంటే తిన్నామన్నట్లుగా తిని ఇంటి పెరట్లో కూర్చుని ఆకాంక్ష వైపు చూస్తూ కూర్చున్నాడు యువకుడు. కొడుకు ఎంతసేపైనా నిద్రపోయాడో ఏదో ఆలోచిస్తూ ఉండటం గమనించింది తల్లి. దగ్గరికి వెళ్లి, పక్కన కూర్చుని 'ఎందుకా ఉన్నావు? ఎవరైనా ఏమైనా అన్నారా?' అని ప్రశ్నించింది. కొడుకు వాడిన ముఖంతో 'అదేమీ లేదు, అందరూ అభినందించారు. అయితే వారి మాటల్లో నేను వాతకున్నా గొప్పాడిని అనుకోతానేమోననే అనాయ స్వప్నంగా కనిపించింది. నాకు చాలా ఆశ్చర్యం సేసింది. 'ఎదుటివాడు నాకన్నా గొప్పవాడు కాబోలి' అని మనస్తూర్తిగా కొడుకునే వారు ఈ ప్రపంచంలో

ఎవ్వరూ ఉండరా... అనే ఆలోచన నాలో మొదలయ్యింది. అలాంటి సహృదయులు కనబడితే పాద సమస్యారం చేయాలని ఉంది. ఆ ఆలోచనలతో నిద్ర పట్టడం లేదు' అని సమాధానం ఇచ్చాడు. తల్లి చిన్నగా నవ్వి 'అయితే సుప్త పాద సమస్యారం చేయాలింది నీ తండ్రికి. కన్నతండ్రి మాత్రమే సుప్త అనుకున్నట్లు కొరకుంటాడు. కొడుకును చూసి ఏ తండ్రి ఆనందపడడు. ఇంకా తనకన్నా తన కొడుకు మరింత ఎదగాలని, తనకన్నా గొప్పవాడు కావాలని పరితపిస్తాడు. దానికోసం ఎన్ని త్యాగాలైనా చేయడానికి సిద్ధపడతాడు' అని చెప్పింది. తండ్రి పాదాకు సమస్యనించడానికి ఆ యువ ఇంజనీర్ చిన్నగా ఆక్రమింప కలిగింది.

... ఆర్థి కృష్ణస్వామి రాజు, 93936 62821

అన్నమయ్య నోట శతకం

నేడు అన్నమయ్య జయంతి

శతలోనే ఊరడించింది. పాదరక్షలు విడిచి కొండను ఎక్కుమని సూచించింది. స్వామివారి దివ్యప్రసాదాన్ని తినడానికి ఇచ్చి ఆచార్యుల ఆకలి తీర్చి అంతర్ధానమైంది. ఇంతలో మలకం వచ్చిన అన్నమయ్య కలలో జరిగిందానికి కలవరపడ్డాడు. తాను చూసింది నిజమే కాదో అని సంతయించాడు. చివరికి 'వేంకటేశ్వరా!' ముద్రతో ఆతవుగా ఏకంగా ఓ శతకాన్నే చెప్పాడు. ఈ శతకంలో ప్రతి పద్యం చివర వేంకటేశ్వర మకుటమే ఉన్నప్పటికీ దీర్ఘ అలమేలు మంగకు అంతిమపద్యం విశేషం. దీనికి నిదర్శనం శతకం చివరి పద్యం 'అవ్వకు తాళ్ళిపాక ఘనుడన్నడు పద్మశతంబు జెప్పి గో/కొమ్మని...' అంటూ సంతోషించడంలో వెల్లడవుతుంది.

అనుసరించిన మరణం

అన్ని విషయాల్లో ప్రభువులా ప్రవర్తించిన శిష్యురికం గాని, అపోస్తలునికం గానీ చివరికి ప్రభువు లాంటి మరణాన్నే అభిలషించింది. ప్రభువు వాక్కు ప్రకటించడానికి దశ దిశలా వెళ్లిన శిష్యులు గానీ, అపోస్తలులు గానీ, ఎక్కడెక్కడో తెలియని మూలల్లో ఇంకా చెప్పాలంటే హీనమైన, దిక్కుమాలిన పరిస్థితుల్లో హింసితులై ఇష్టంగానే చనిపోయారన్నది కఠోర సత్యం. ప్రభువుకు ఉన్నది సన్నెండు మందితో ఉన్న శిష్యురికం. ఆ పన్నెండు మందిలో మొట్టమొదట బలవన్మరణం చెప్పగొని ప్రాణాలు పోగొట్టుకొన్నది ఇస్కరియోతు యూదా అని అందరికీ తెలిసిందే. ఆయన అలాటి యూదా మత పెద్దల కుట్రల్లో చిక్కుకొని, ధనాశకు లోనై అమ్ముడుపోయి, ప్రభువును పట్టివచ్చాడు. ధనాశతో స్వామి ద్రోహం చేశానని పశ్చాత్తాపం చెంది పొలంలోకి పొయి చెట్టుకు ఉరి వేసుకొని రక్తం పరచుకొని చనిపోయాడు. మిగిలిన పదకొండు మంది, ప్రభువార్తలు ప్రకటించడానికై వెళ్లిన అపోస్తలుల్లో కొందరు హింసలకు గురై చనిపోయారు. మరి కొందరు ప్రభువు కోసం హింసల్ని అవస్థించుకొని ప్రాణాలు

... డ్రా||బెర్నార్డ్ రాజు, 98667 55024

